EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.5.28.
COM(2020) 441 final

2020/0111 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniós Helyreállítási Eszköz létrehozásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A Covid19-világjárvány széles körű és súlyos népegészségügyi válsághelyzetet jelent, és világszerte súlyosan érinti a polgárokat, a társadalmakat és a gazdaságokat. Az egészségügyi válsághelyzet példa nélküli kiterjedésű, és az annak megfékezése céljából hozott válaszintézkedések is példátlanok. Emiatt a válság társadalmi-gazdasági hatásának mélységét rendkívüli bizonytalanság övezi. Az már jelenleg is biztosra vehető, hogy a válság példa nélkül álló és sürgető kihívást jelent a tagállamok pénzügyi és gazdasági rendszerei számára. A Bizottság tavaszi gazdasági előrejelzése szerint[1] az EU GDP-je idén várhatóan mintegy 7,5 %-kal zsugorodik – így a 2009. évi globális pénzügyi válsághoz képest sokkal mélyebbre zuhan –, 2021-ben pedig várhatóan csak 6 %-kal nő, miközben az uniós munkanélküliségi ráta 2020-ban várhatóan 9 %-kal emelkedik, amivel együtt jár a szegénység és az egyenlőtlenség növekedésének kockázata.

A tagállamok válaszul rendkívüli diszkrecionális gazdasági és pénzügyi intézkedéseket fogadtak el. Az úgynevezett „automatikus stabilizátorok” – vagyis a munkanélküliségi biztosítási rendszerek és a szociális ellátórendszerek keretében előirányzott kifizetések – hatását és az adóbevétel-kieséseket is figyelembe véve az említett intézkedések jelentős hatást gyakorolnak a tagállami államháztartásokra, így az összesített költségvetési hiány a GDP 0,6 %-ának megfelelő 2019-es szintről idén az euróövezet és az EU esetében egyaránt a GDP 8,5 %-ára emelkedik.

Az uniós gazdaságot ért sokkhatás szimmetrikus, mivel a világjárvány az összes tagállamot érintette, ugyanakkor a tagállamok egyedi gazdasági szerkezetétől és kezdeti körülményeitől függően tagállamonként jelentősen eltérő a pandémia hatása, valamint az, hogy a tagállamok milyen mértékben képesek tompítani és kezelni a gazdasági és költségvetési sokhatást. Ennek következtében fennáll a kockázat, hogy a válsághelyzet elmélyíti az Unión belüli különbségeket, veszélyeztetve annak együttes gazdasági és társadalmi rezilienciáját.

Az Unió gyorsan cselekedett, hogy a 2020-ban lejáró jelenlegi többéves pénzügyi keret határai között összehangolt és erőteljes együttes választ adjon a válsághelyzet társadalmi és gazdasági következményeire. Ez a válasz kiegészíti a tagállamok által hozott diszkrecionális gazdasági és pénzügyi intézkedéseket.

A válság tartós károsodást okozhat az Unió gazdasági szövetében, amennyiben nem adunk rá arányos közép- és hosszú távú uniós szintű szakpolitikai választ.

Az átfogó európai helyreállítási terv jelentős európai szintű állami- és magánberuházásokat tesz szükségessé annak érdekében, hogy szilárdan a fenntartható és reziliens helyreállítás pályájára állítsuk az Uniót, kiváló minőségű munkahelyeket teremtve és helyreállítva a Covid19-világjárvány által okozott közvetlen károkat, elősegítve egyúttal az Unió zöld és digitális prioritásait. A javasolt jogi aktus finanszírozása céljából a Bizottság javaslatot tesz a [sajátforrás-határozat] olyan módosítására, amely felhatalmazza az Uniót, hogy ideiglenesen és kivételesen, 2018-as árakon számított 750 milliárd EUR összegű hitelt vegyen fel, hogy megemelje a saját források felső határát a kötelezettségek és a tagállamoknak nyújtott hitelekért vállalt függő kötelezettségek fedezése érdekében. A javasolt jogi aktus az uniós

[1] Európai gazdasági előrejelzés, 125. intézményi dokumentum 2020. május.

helyreállítási tervben leírt stratégiának megfelelően meghatározza a különböző uniós programok céljára elkülönített forrásokat.

2018-as árakon számított 500 milliárd EUR áll majd rendelkezésre vissza nem térítendő támogatásra, pénzügyi eszközökön keresztül nyújtott visszatérítendő támogatásra vagy a költségvetési biztosítékokra és egyéb kiadásokra történő tartalékképzésre.

2018-as árakon számított 250 milliárd EUR áll majd rendelkezésre a tagállamoknak történő hitelnyújtásra. Az Unió a törlesztésig biztosíték formájában függő kötelezettséget visel majd a szóban forgó hitelekért.

A 3. cikk rögzíti az eszközből finanszírozható legmagasabb összeget. A 3. cikk egyértelműen előírja továbbá, hogy mire lehet felhasználni a forrásokat, ismerteti a támogatott programokat, valamint a támogatás jellegét (vissza nem térítendő támogatások, hitelek és biztosítékok). E rendelet 2. és 4. cikke emellett szigorúan korlátozza a források felhasználhatóságának hatályát és határidejét. Ez kizárja, hogy az Európai Uniós Helyreállítási Eszközt az e válsághelyzet közvetlen gazdasági és társadalmi következményeinek kezelésétől eltérő célokra lehessen felhasználni.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz finanszírozást nyújt az uniós helyreállítási terv értelmében végrehajtandó intézkedésekhez és fellépésekhez. A kibocsátás révén összegyűjtött forrásokat a következő többéves pénzügyi keret uniós programjainak céljára használják fel a következő területeken:

- Támogatás nyújtása vissza nem térítendő támogatások és hitelek formájában a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz alapján benyújtott tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásához;
- Új beruházási támogatás nyújtása a meglévő és a javasolt költségvetési biztosítékok (ESBA/InvestEU) keretében többek között (1) a válság által érintett, de életképes vállalatok számára a válságból való kilábaláshoz, különösen a zöld és digitális kettős átállás felgyorsítása érdekében; (2) a belső piaci ellátási láncok európai stratégiai érdekű projektjeinek célzott támogatása annak érdekében, hogy fejlesszék az EU stratégiai autonómiáját a kulcsfontosságú ágazatok és kapacitások terén;
- Fokozott támogatás a válság által sújtott régióknak és ágazatoknak a megerősített kohéziós politikai intézkedések keretében;
- A kutatás és innováció támogatása a Covid19-világjárványra adott reagálásként;
- A válsághelyzetekre való felkészültség szintjének emelése és az uniós egészségügyi rendszerek stratégiai rezilienciájának javítása;
- A Covid19-világjárvány által bizonyos területek zöld gazdaságra való méltányos átállására gyakorolt hatás enyhítése;
- Támogatási intézkedések a Covid19-világjárvány vidékfejlesztésre gyakorolt hatásának kezelésére;
- A partnerországok – különösen a nyugat-balkáni, szomszédsági és afrikai partnerek – támogatása a világjárvány elleni küzdelemre és azt követő helyreállításra, valamint rezilienciájuk megerősítésére irányuló erőfeszítéseik során.

A fellépéseket és intézkedéseket a szakpolitikai eszközöket létrehozó alap-jogiaktusokban meghatározott feltételekkel összhangban hajtják végre. Ezért a Bizottság egyidejűleg előterjeszti az ahhoz szükséges jogalkotási javaslatokat, hogy e rendelet végrehajtása nyomán külső címzett bevételekhez juttassák az említett szakpolitikai eszközöket.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 122. cikke rendelkezik a tagállamok közötti szolidaritás szellemében hozott, a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedések lehetőségéről. A jelenlegi helyzet példátlan, és a tagállamok hatókörén kívül eső rendkívüli események által okozott súlyos nehézségek jellemzik. Ezért helyénvaló az EUMSZ 122. cikke alapján rendkívüli átmeneti intézkedéseket elfogadni, hogy az egész Unióban támogassák a helyreállítást és a rezilienciát.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Ezen eszköz célkitűzéseit a tagállamok egyénileg nem tudják kielégítően megvalósítani a meghozandó intézkedések nagyságrendje miatt. Az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz lehetővé teszi az Unió számára, hogy a diszkrecionális kiadások gyors és célzott, jelentős növelésével kiegészítse az elsősorban „automatikus stabilizátorok” és diszkrecionális gazdasági és pénzügyi intézkedések formájában hozott tagállami gazdasági és pénzügyi intézkedéseket.

E kiegészítő finanszírozás-mobilizálás biztosítja, hogy a tagállamok eltérő forrásbevonási képessége ne veszélyeztesse a belső piacot, valamint hogy a szolidaritás szellemében azokat a tagállamokat is forrásokhoz juttassák, amelyek a diszkrecionális kiadások tekintetében korlátozott költségvetési mozgástérrel rendelkeznek. Szavatolja továbbá, hogy a kiadásokra a tagállamok összehangolt, koherens gazdasági stratégiája alapján kerüljön sor.

Válsághelyzet idején kizárólag a tagállamok közötti szolidaritás szellemében fogant, összehangolt fellépés biztosíthatja, hogy elegendő forrást mozgósítanak ahhoz, hogy a bevételek hatékony uniós fellépéseket generálhassanak a leginkább érintett területeken vagy ágazatokban.

- **Arányosság**

Az Európai Uniós Helyreállítási Eszközből nyújtandó finanszírozás igényelt volumene annak tudható be, hogy maga az Unió is példa nélkül álló helyzetbe került. A Helyreállítási Eszköz időtartama és felhasználása jól körülhatárolt, ami biztosítja, hogy szigorúan a jelenlegi válsághelyzet hatásával arányos mértékűre szorítkozva kezelje e válsághelyzet hatását. A finanszírozásnak ahhoz az igényhez igazodna, hogy azonnali és erőteljes támogatást kell nyújtani a gazdasági helyreállításhoz.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A Bizottság helyénvalónak tartja, hogy rendeletet hozzon, mivel az általános hatályú, közvetlenül és azonnal alkalmazandó.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Annak érdekében, hogy a Tanács gyorsan el tudja fogadni a javaslatot, azt rövid idő alatt kellett előkészíteni, ezért nem került sor konzultációra az érdekelt felekkel.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Nem releváns.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat sürgős jellegére tekintettel nem került sor hatásvizsgálatra.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Nem releváns.

- **Alapjogok**

Nem releváns.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt rendelet a [sajátforrás-határozat] 3b. cikke alapján engedélyezett uniós hitelfelvételből származó külső címzett bevételekből nyújt pénzügyi támogatást vissza nem térítendő támogatáshoz, pénzügyi eszközök útján nyújtott visszatérítendő támogatáshoz, valamint a költségvetési biztosítékokra és egyéb kiadásokra történő tartalékképzéshez. Ehhez kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokat kell előirányozni a hitelfelvétel miatt esedékessé váló összegek fedezésére (a kamatszelvény-fizetésekre és a lejáratkor történő visszaváltásra). A Bizottság 2028 előtt nem tervez törlesztést az uniós költségvetésből. A 2021 és 2027 közötti időszak során teljesítendő esetleges kamatszelvény-fizetések fedezéséhez szükséges előirányzat összeegyeztethető a többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslattal, és különösen annak „Kohézió és értékek” című 2. fejezetével (a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió” elnevezésű alfejezet kivételével). A jövőbeni többéves pénzügyi kereteknek biztosítaniuk kell a kamatszelvény-fizetésekhez és a lejáratkor történő visszaváltáshoz szükséges előirányzatokat.

A hiteleket a kedvezményezett tagállamok fogják törleszteni, és az Unió a saját források konkrét felső határával összeegyeztethető függő kötelezettséget visel majd.

A várható bevételek és a kapcsolódó kiadások indikatív terve a pénzügyi kimutatásban található.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az uniós pénzügyi források felhasználása során maximális átláthatóságot és megfelelő nyomon követést kell biztosítani. A tagállamok és a Bizottság jelentéstételi kötelezettségei alkalmazandók.

2020/0111 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniós Helyreállítási Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 122. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Egészségügyi Világszervezet által 2020. március 11-én világjárványnak nyilvánított koronavírus-betegség (a továbbiakban: Covid19) terjedésének megfékezése érdekében a tagállamok példa nélküli intézkedéseket fogadtak el.

(2) A tagállamok hatókörén kívül eső rendkívüli helyzetre reagáló intézkedések jelentős zavarokat okoztak a gazdasági tevékenységekben, ami tükröződött a bruttó hazai termék meredek visszaesésében, továbbá jelentős hatást gyakoroltak a foglalkoztatásra, a szociális körülményekre, a szegénységre és az egyenlőtlenségekre. Az említett intézkedések mindenekelőtt megzavarták az ellátási láncokat és a termelést, és a munkahelyi hiányzásokat idéztek elő. Továbbá számos szolgáltatás nyújtása lehetetlenné vált vagy rendkívül megnehezedett. Egyidejűleg csökkent a fogyasztói kereslet. Számos vállalkozás likviditási hiánnyal küzd, és veszélyben van a fizetőképessége, miközben a pénzügyi piacokon rendkívül nagy a volatilitás. Különösen súlyosan érintettek az olyan kulcsfontosságú ágazatok, mint az utazás és az idegenforgalom. Tágabb kitekintésben, az említett intézkedések már számos uniós vállalkozás pénzügyi helyzetének súlyos romlását idézték elő vagy fogják előidézni.

(3) A válsághelyzet gyorsan terjedt az Unió területén és harmadik országokban. Az Unióban 2020-ban várhatóan erőteljesen visszaesik a gazdasági növekedés. A különböző tagállamokban nagyon egyenlőtlenek a helyreállítással kapcsolatos kockázatok, ami növeli a nemzetgazdaságok közötti különbségeket. Veszélyezteti az egységes piacot, valamint a társadalmi és területi kohéziót, hogy a tagállamok eltérő költségvetési lehetőségekkel rendelkeznek arra, hogy pénzügyi támogatást nyújtsanak azokon a területeken, amelyeken erre a helyreállításhoz a leginkább szükség van, akárcsak az, hogy a nemzeti intézkedések eltérő jellegűek.

(4) A gazdasági fellendüléshez átfogó intézkedéscsomagra van szükség, ami jelentős összegű állami- és magánberuházásokat tesz szükségessé annak érdekében, hogy szilárdan a fenntartható és reziliens helyreállítás pályájára állítsuk az Uniót, kiváló minőségű munkahelyeket teremtve, támogatva a társadalmi befogadást és helyreállítva a Covid19-világjárvány által okozott közvetlen károkat, elősegítve egyúttal az Unió zöld és digitális prioritásait.

(5) A tagállamok hatókörén kívül eső jelenlegi rendkívüli helyzet következetes és egységes uniós szintű megközelítést igényel. A gazdasági helyzet, a foglalkoztatás és a társadalmi kohézió további romlásának megelőzése és a gazdasági tevékenység

reziliens helyreállításának ösztönzése érdekében kivételes és összehangolt gazdasági és szociális támogatási programot kell bevezetni a tagállamok közötti szolidaritás szellemében, különösen azon tagállamok esetében, amelyeket a legsúlyosabban érint a válság.

(6) Mivel az Eszköz a szóban forgó ideiglenes, de rendkívüli körülményekre adott kivételes válasz, az Eszköz keretében nyújtott támogatást kizárólag annak érdekében szabad rendelkezésre bocsátani, hogy kezeljék a Covid19-világjárvány következményeit, illetve a Covid19-világjárvány újbóli megjelenésének elkerüléséhez szükséges azonnali finanszírozási igényeket.

(7) Helyénvaló, hogy ez az eszköz különösen a következő területekre helyezze a hangsúlyt: a munkaerőpiacok, a szociális védelem és az egészségügyi rendszerek helyreállítását célzó intézkedések, a tagállamok közötti kohézió erősítése, valamint a zöld és digitális gazdaságra való átállásuk támogatása érdekében a fenntartható növekedési és foglalkoztatási potenciál fellendítését célzó intézkedések, támogatás nyújtása a Covid19-világjárvány hatása által érintett vállalkozások – különösen a kis- és középvállalkozások és a korlátozottan fizetőképes, de gazdaságilag életképes vállalkozások – számára, a létfontosságú ellátási láncok tekintetében az Unió stratégiai autonómiájának megerősítésére irányuló intézkedések, a Covid19-világjárványra adott reagálásként a kutatás és innováció támogatása, uniós szintű kapacitásépítés a jövőbeni válsághelyzetre való felkészültség fokozása érdekében, egyes területek méltányos átállásra irányuló erőfeszítéseinek fenntartására irányuló támogatás, valamint a vidéki területek támogatása a Covid19-világjárvány hatásának kezelése során. Az Unió gazdasága szempontjából rendkívül fontosak a szomszédos és fejlődő országokkal – különösen a nyugat-balkáni országokkal, az európai szomszédságpolitika körébe tartozó országokkal és az afrikai országokkal – fenntartott kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok. Ezért, és az Unió globális szerepével és felelősségével összhangban helyénvaló pénzügyi forrásokat fordítani arra is, hogy támogatást és humanitárius támogatást biztosítsunk a szóban forgó országoknak a Covid19-világjárvány hatása elleni küzdelmet és az azt követő helyreállítást szolgáló erőfeszítéseihez annak érdekében, hogy helyreállítsák és megerősítsék a köztük és az Unió közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat.

(8) Az Unió egész területére kiterjedő, fenntartható és reziliens helyreállítás biztosítása és a gazdasági támogatás eljuttatásának megkönnyítése érdekében alkalmazni kell a vonatkozó többéves pénzügyi keretek uniós programjain keresztül történő, meghonosodott ráfordítási mechanizmusokat. Az említett programok keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatás, hitelek, valamint a költségvetési biztosítékokra történő tartalékképzés formájában valósul meg. A pénzügyi források elosztásának tükröznie kell, hogy ezek a programok milyen mértékben képesek hozzájárulni az Eszköz célkitűzéseihez.

(9) Tekintettel a finanszírozandó intézkedések jellegére, az ezen Eszköz számára rendelkezésre álló összegek egy részét a tagállamoknak történő hitelnyújtásra kell fordítani, a források másik részét pedig az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] 21. cikkének (5) bekezdése értelmében vett külső

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

címzett bevételnek kell tekinteni, és az Unió által biztosított vissza nem térítendő támogatásra, pénzügyi eszközökre vagy költségvetési biztosítékokra és egyéb kiadásokra történő tartalékképzésre kell felhasználni. Jóllehet az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 12. cikke (4) bekezdésének c) pontját és 14. cikkének (3) bekezdését kell alkalmazni az e rendelet alapján a külső címzett bevételekhez kapcsolódóan rendelkezésre bocsátott kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokra, az ilyen külső címzett bevételekből származó kötelezettségvállalási előirányzatok az e rendeleten alapuló intézkedések végrehajtásához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtáshoz szükséges kötelezettségvállalási előirányzatok kivételével nem vihetők át automatikusan az adott befejezési időpontokon túlra.

(10) A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó kötelezettségvállalási előirányzatokat az engedélyezett összeg erejéig automatikusan rendelkezésre kell bocsátani. A likviditást hatékonyan kell kezelni, hogy a forrásokat csak akkor szerezzék be, amikor teljesíteni kell a jogi kötelezettségvállalásokat a megfelelő kifizetési előirányzatokból.

(11) Tekintettel annak fontosságára, hogy az összegeket az Eszköz működésének első éveiben használják fel, helyénvaló felülvizsgálni a végrehajtás terén elért eredményeket. A Bizottságnak 2023. március 31-ig jelentést kell készítenie ezekről.

(12) A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás[3] 135. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a 2014/335/EU tanácsi határozat[4] azon módosításai, amelyeket e megállapodás hatálybalépésének napján vagy azt követően fogadnak el, nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra, amennyiben ezek a módosítások kihatnak az Egyesült Királyság pénzügyi kötelezettségeire. Az e rendelet alapján nyújtott támogatás és az uniós saját források felső határának ennek megfelelő emelése hatással lenne az Egyesült Királyság pénzügyi kötelezettségére. A kilépésről rendelkező megállapodás 143. cikkének (1) bekezdése értelmében az Egyesült Királyságnak az Unió függő kötelezettségei rá eső részére vonatkozó felelőssége azokra a függő kötelezettségekre korlátozódik, amelyek az Unió által az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének időpontja előtt végrehajtott pénzügyi műveletekből származnak. Az Uniónak e rendeleten alapuló függő kötelezettségei az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének időpontját követően keletkeznek. Ezért ez a rendelet nem alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk
Európai Uniós Helyreállítási Eszköz

Létrejön a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniós Helyreállítási Eszköz (a továbbiakban: az Eszköz).

[3] HL L 29., 2020.1.31., 7. o.

[4] A Tanács 2014/335/EU, Euratom határozata (2014. május 26.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (HL L 168., 2014.6.7., 105. o.).

2. cikk
Az Eszköz hatálya

(1) Az Eszköz támogatja a Covid19-világjárvány utáni Unión belüli helyreállítást, valamint különösen a világjárvány kedvezőtlen gazdasági hatásainak kezelésére szolgáló következő intézkedéseket finanszírozza:

a) a foglalkoztatás helyreállítását és a munkahelyteremtést, valamint az egészségügyi rendszerek helyreállítását célzó intézkedések;

b) a növekedési potenciál fellendítését célzó reformok és beruházások a tagállamok közötti kohézió erősítése és a tagállamok rezilienciájának fokozása érdekében;

c) a világjárvány gazdasági hatása által érintett vállalkozásokra irányuló támogatási intézkedések, amelyek elsősorban a kis- és középvállalkozások javára szolgálnak, beleértve az e vállalkozásokba történő közvetlen befektetéseket;

d) a gazdaságilag életképes, de a Covid19-világjárvány hatása miatt korlátozott fizetőképességű vállalkozásokra irányuló támogatási intézkedések, beleértve az e vállalkozásokba történő közvetlen befektetéseket;

e) a létfontosságú ellátási láncok tekintetében az Unió stratégiai autonómiájának megerősítésére irányuló intézkedések, beleértve a vállalkozásokba történő közvetlen befektetéseket;

f) a Covid19-világjárványra adott reagálásként a kutatásra és innovációra irányuló támogatási intézkedések;

g) a válsághelyzetre való uniós felkészültség szintjének emelésére és jelentős szükséghelyzetek esetén a gyors és hatékony uniós reagálás lehetővé tételére szolgáló támogatási intézkedések; ez kiterjed az uniós egészségügyi rendszerek stratégiai rezilienciájának javítására, aminek az a célja, hogy egy új, határon átnyúló egészségügyi válsághelyzet esetén lehetővé tegye a gyors és hatékony uniós szintű reagálást; az intézkedések kiterjednek az alapvető ellátmányok és orvostechnikai felszerelés készletfelhalmozására, valamint a válsághelyzet szempontjából releváns gyógyászati termékek és gyógyszerek megfelelő szintjének fenntartásához szükséges infrastruktúrák beszerzésére;

h) arra irányuló támogatási intézkedések, hogy a Covid19-világjárvány ne veszélyeztesse a klímasemleges gazdaságra való méltányos átállást;

i) a Covid19-világjárvány mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre gyakorolt hatásának kezelésére irányuló támogatási intézkedések.

Az Eszköz emellett a válsághelyzet kezelését célzó támogatást nyújt a partnerországok számára az Unióhoz fűződő kereskedelmi és gazdasági kapcsolataik helyreállítása és megerősítése, valamint rezilienciájuk erősítése érdekében.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseket egyedi uniós programok keretében és az e programokra vonatkozó szabályokat megállapító vonatkozó uniós jogi aktusokkal összhangban kell végrehajtani. Az említett intézkedések kiterjednek az azok végrehajtására irányuló technikai és igazgatási segítségnyújtásra.

3. cikk

Az Eszköz finanszírozása és a források elosztása

(1) Az Eszköz legfeljebb 2018-as árakon számított 750 000 000 000 EUR összegig finanszírozható a [sajátforrás-határozat] 3b. cikkébe foglalt felhatalmazás alapján.

(2) Az (1) bekezdésben említett összeget a következőképpen kell elosztani:

a) legfeljebb 2018-as árakon számított 433 200 000 000 EUR, pénzügyi eszközök útján biztosított vissza nem térítendő támogatás és visszatérítendő támogatás, amelyet a következő célokra kell allokálni:

i. legfeljebb 2018-as árakon számított 50 000 000 000 EUR-t a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret 2022-ig megerősített strukturális és kohéziós programjaira, beleértve a pénzügyi eszközöknek nyújtott támogatását is;

ii. legfeljebb 2018-as árakon számított 310 000 000 000 EUR-t a reformok és befektetések támogatásán keresztül egy, a helyreállítást és a gazdasági és társadalmi rezilienciaépítést finanszírozó programra;

iii. legfeljebb 2018-as árakon számított 7 700 000 000 EUR-t az egészségüggyel kapcsolatos programra;

iv. legfeljebb 2018-as árakon számított 2 000 000 000 EUR-t a polgári védelemmel kapcsolatos programokra;

v. legfeljebb 2018-as árakon számított 13 500 000 000 EUR-t a kutatással és innovációval kapcsolódó programokra, beleértve a pénzügyi eszközök támogatását is;

vi. legfeljebb 2018-as árakon számított 30 000 000 000 EUR-t bizonyos területek klímasemleges gazdaságra való átállását támogató programokra;

vii. legfeljebb 2018-as árakon számított 15 000 000 000 EUR-t a vidéki területek fejlesztésére;

viii. legfeljebb 2018-as árakon számított 5 000 000 000 EUR-t az Unión kívüli humanitárius segítségnyújtásra.

b) legfeljebb 2018-as árakon számított 250 000 000 000 EUR, a tagállamok számára nyújtott hitel egy olyan programhoz, amely a reformok és befektetések támogatásán keresztül a helyreállítást és a gazdasági és társadalmi rezilienciaépítést finanszírozza.

c) legfeljebb 2018-as árakon számított 66 800 000 000 EUR a következő programokkal kapcsolatos költségvetési biztosítékokra és egyéb kiadásokra történő tartalékképzésre:

i. legfeljebb 2018-as árakon számított 30 300 000 000 EUR az Unió belső politikáinak területén végzett [stratégiai] befektetési műveletek támogatását célzó programokra;

ii. legfeljebb 2018-as árakon számított 26 000 000 000 EUR a gazdaságilag életképes uniós vállalkozások fizetőképességének megerősítését célzó programokra;

iii. legfeljebb 2018-as árakon számított 10 500 000 000 EUR az Unión kívül a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés előmozdítását célzó programokra.

4. cikk
A költségvetés végrehajtására vonatkozó szabályok

(1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 21. cikkének (5) bekezdése alkalmazásában a 3. cikk (1) bekezdésében említett források részét képező, 2018-as árakon számított 433 200 000 000 EUR az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett uniós programokra elkülönített külső címzett bevételnek minősül, valamint az említett források részét képező, 2018-as árakon számított 66 800 000 000 EUR az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett uniós programokra elkülönített külső címzett bevételnek minősül.

(2) A 3. cikk (1) bekezdésében említett források részét képező, 2018-as árakon számított 250 000 000 000 EUR-t az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett uniós programok keretében a tagállamoknak nyújtandó hitelekre kell fordítani.

(3) A 3. cikk (2) bekezdésének a) és c) pontjában említett támogatásra vonatkozó kötelezettségvállalási előirányzatokat a 3. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást adó [sajátforrás-határozat] hatálybalépésének napjától kezdve a 3. cikk (2) bekezdésének a) és c) pontjában említett összegek erejéig automatikusan rendelkezésre kell bocsátani.

(4) A Bizottság vagy végrehajtó ügynökségei 2024. december 31-ig megteszik a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában és adott esetben a 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett támogatási kiadásokat megalapozó jogi kötelezettségvállalásokat. A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett összeg legalább 60 %-át kitevő összegre 2022. december 31-ig kell megtenni a jogi kötelezettségvállalásokat.

(5) A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett hitelek nyújtására vonatkozó határozatokat 2024. december 31-ig kell elfogadni.

(6) Az uniós költségvetési biztosítékok kizárólag a partnerek által 2024. december 31-ig jóváhagyott műveletek támogatására nyújthatók legfeljebb olyan összegben, amely – a megfelelő alap-jogiaktusokban meghatározott vonatkozó tartalékfeltöltési rátával összhangban – megfelel a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett, költségvetési biztosítékokra vonatkozó tartalékképzésnek, a kockázati profiloktól és a támogatott finanszírozási és beruházási műveletektől függően. A vonatkozó garanciamegállapodásokban rendelkezni kell arról, hogy a partnerek 2022. december 31-ig jóváhagyják az említett költségvetési biztosítékok legalább 60 %-át kitevő pénzügyi műveleteket. Ha a 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett pénzügyi és beruházási műveletekhez kapcsolódó vissza nem térítendő támogatás céljából kerül sor tartalékképzésre, a Bizottságnak 2024. december 31-ig meg kell tennie a vonatkozó jogi kötelezettségvállalásokat.

(7) A 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának iii. alpontjában említett makroszintű pénzügyi támogatásra szolgáló hitelek nyújtására vonatkozó határozatokat 2024. december 31-ig kell elfogadni.

(8) A (4)–(7) bekezdés nem alkalmazandó a 2. cikk (2) bekezdésének második mondatában említett intézkedésekre.

(9) Az Eszköz végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtás – például előkészítő, nyomonkövetési, ellenőrzési, auditálási és értékelési tevékenységek, így e rendelet szervezeti információtechnológiai rendszereinek – költségeit az uniós költségvetésből kell finanszírozni.

5. cikk
Jelentéstétel

A Bizottság 2023. március 31-ig jelentést nyújt be a Tanácsnak az Eszköz végrehajtása terén elért eredményekről, valamint a 3. cikk (2) bekezdésével összhangban elkülönített források felhasználásáról.

6. cikk
Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet nem alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban. Az e rendeletben a tagállamokra való hivatkozásokat úgy kell érteni, hogy azok nem foglalják magukban az Egyesült Királyságot.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

1.2. A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdeményezés típusa

1.4. Célkitűzés(ek)

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.6. Időtartam és pénzügyi hatás

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

3.2. A kiadásra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Javaslat – A Tanács rendelete a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniós Helyreállítási Eszköz létrehozásáról

1.2. A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)[5]

Gazdasági és pénzügyek (az Európai Unió általános költségvetésének a Bizottságra vonatkozó 3. szakasza 01. címe)

1.3. A javaslat/kezdeményezés típusa

X A javaslat/kezdeményezés **új intézkedésre** irányul

☐ A javaslat/kezdeményezés **kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedésre** irányul[6]

☐ A javaslat/kezdeményezés **jelenlegi intézkedés meghosszabbítására** irányul

☐ A javaslat/kezdeményezés **új intézkedésnek megfelelően módosított intézkedésre** irányul

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. A javaslat/kezdeményezés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzés(ek)

A Covid19-világjárvány széles körű és súlyos népegészségügyi válsághelyzetet jelent, és világszerte súlyosan érinti a polgárokat, a társadalmakat és a gazdaságokat. Az egészségügyi válsághelyzet példa nélküli kiterjedésű, és az annak megfékezése céljából hozott válaszintézkedések is példátlanok. Emiatt a válság társadalmi-gazdasági hatásának mélységét rendkívüli bizonytalanság övezi. Az már jelenleg is biztosra vehető, hogy a válság példa nélkül álló és sürgető kihívást jelent a tagállamok pénzügyi és gazdasági rendszerei számára. A Bizottság tavaszi gazdasági előrejelzése szerint[7] az EU GDP-je idén várhatóan mintegy 7,5 %-kal zsugorodik – így a 2009. évi globális pénzügyi válsághoz képest sokkal mélyebbre zuhan –, 2021-ben pedig várhatóan csak 6 %-kal nő, miközben az uniós munkanélküliségi ráta 2020-ban várhatóan 9 %-kal emelkedik, amivel együtt jár a szegénység és az egyenlőtlenség növekedésének kockázata.

A tagállamok válaszul rendkívüli diszkrecionális gazdasági és pénzügyi intézkedéseket fogadtak el. Az úgynevezett „automatikus stabilizátorok” – vagyis a munkanélküliségi biztosítási rendszerek és a szociális ellátórendszerek keretében előirányzott kifizetések – hatását és az adóbevétel-kieséseket is figyelembe véve az említett intézkedések jelentős hatást gyakorolnak a tagállami államháztartásokra, így az összesített költségvetési hiány a GDP 0,6 %-ának megfelelő 2019-es szintről idén az euróövezet és az EU esetében egyaránt a GDP 8,5 %-ára emelkedik.

---

5 A 2020-as és 2021-es költségvetési eljárás során kell meghatározni. ABM (Activity Based Management): (activity-based management) tevékenységalapú irányítás; ABB (Activity Based Management): (activity-based budgeting) tevékenységalapú költségvetés-tervezés.

6 A költségvetési rendelet 54. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

7 Európai gazdasági előrejelzés, 125. intézményi dokumentum 2020. május.

A válság tartós károsodást okozhat az Unió gazdasági szövetében, amennyiben nem adunk rá arányos közép- és hosszú távú uniós szintű szakpolitikai választ.

Az átfogó európai helyreállítási terv jelentős európai szintű állami- és magánberuházásokat tesz szükségessé annak érdekében, hogy szilárdan a fenntartható és reziliens helyreállítás pályájára állítsuk az Uniót, kiváló minőségű munkahelyeket teremtve és helyreállítva a Covid19-világjárvány által okozott közvetlen károkat, elősegítve egyúttal az Unió zöld és digitális prioritásait. A megerősített hosszú távú uniós költségvetés lesz a fő eszköz.

Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenységalapú irányítás / tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

A javasolt jogi aktus az uniós helyreállítási tervben leírt stratégiának megfelelően meghatározza a sajátforrás-határozat alapján engedélyezett uniós hitelfelvételből származó bevételek elosztását.

2018-as árakon számított 500 milliárd EUR áll majd rendelkezésre vissza nem térítendő támogatásra, pénzügyi eszközökön keresztül nyújtott visszatérítendő támogatásra vagy a költségvetési biztosítékokra és egyéb kiadásokra történő tartalékképzésre.

2018-as árakon számított 250 milliárd EUR áll majd rendelkezésre a tagállamoknak történő hitelnyújtásra. Az Unió a törlesztésig biztosíték formájában függő kötelezettséget visel majd a szóban forgó hitelekért.

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettekre/célcsoportokra.

A javasolt jogi aktus finanszírozást biztosít a Covid19 kedvezőtlen hatású gazdasági következményeinek kezelésére szolgáló intézkedéseknek és fellépéseknek, és különösen a következő területeken finanszírozza a gazdasági fellendülést:

- Támogatás nyújtása vissza nem térítendő támogatások és hitelek formájában a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz alapján benyújtott tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásához;
- Új beruházási támogatás nyújtása a meglévő és a javasolt költségvetési biztosítékok (ESBA/InvestEU) keretében többek között (1) a válság által érintett, de életképes vállalatok számára a válságból való kilábaláshoz, különösen a zöld és digitális kettős átállás felgyorsítása érdekében; (2) a belső piaci ellátási láncok európai stratégiai érdekű projektjeinek célzott támogatása annak érdekében, hogy fejlesszék az EU stratégiai autonómiáját a kulcsfontosságú ágazatok és kapacitások terén;
- Fokozott támogatás a válság által sújtott régióknak és ágazatoknak a megerősített kohéziós politikai intézkedések keretében;
- A kutatás és innováció támogatása a Covid19-világjárványra adott reagálásként;
- A válsághelyzetekre való felkészültség szintjének emelése és az uniós egészségügyi rendszerek stratégiai rezilienciájának javítása;
- A Covid19-világjárvány által bizonyos területek zöld gazdaságra való méltányos átállására gyakorolt hatás enyhítése;
- Támogatási intézkedések a Covid19-világjárvány vidékfejlesztésre gyakorolt hatásának kezelésére;

- SA partnerországok – különösen a nyugat-balkáni, szomszédsági és afrikai partnerek – támogatása a világjárvány elleni küzdelemre és azt követő helyreállításra, valamint rezilienciájuk megerősítésére irányuló erőfeszítéseik során.

1.4.3. Eredmény- és hatásmutatók

Tüntesse fel a javaslat/kezdeményezés megvalósításának nyomon követését lehetővé tevő mutatókat.

A források kedvezményezett pénzügyi eszközök számára történő rendelkezésre bocsátásának gyorsasága. Említést érdemel, hogy a Helyreállítási Eszköz ideiglenes kezdeményezés, és az előirányzatokra vonatkozó kötelezettségvállalások tekintetében időbeli korlátozásokat irányoztak elő.

A back-to-back alapon történő uniós hitelezés alkalmazása révén a nemzetközi piacokon biztosított önfinanszírozáshoz képest tagállamonként elért megtakarítások.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

A tanácsi rendeletre irányuló jelenlegi javaslatnak az a célja, hogy kiegészítse a már létező uniós eszközöket és jogalapokat, és mechanizmust biztosítson a támogatás különböző szakpolitikai területhez való hozzárendeléséhez.

Az e támogatás végrehajtását szabályozó operatív rendelkezéseket a kedvezményezett uniós szakpolitikai eszközöket meghatározó jogalkotási aktusok tartalmazzák, amelyek célja, hogy azonnali és erőteljes támogatást nyújtsanak a gazdasági fellendüléshez és a rezilienciához.

1.5.2. Az uniós részvételből adódó többletérték

A javasolt Európai Uniós Helyreállítási Eszköz az EUMSZ 122. cikkén alapul. Ez a cikk rendelkezik a tagállamok közötti szolidaritás szellemében hozott, a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedések lehetőségéről.

A tagállamok jelenleg súlyos gazdasági zavarokkal szembesülnek a COVID-19 vírus okozta járvány miatt, ami erősen negatív társadalmi-gazdasági hatásokkal jár a tagállamokban.

A javaslat az érintett tagállamokkal vállalt európai szolidaritás szellemében a sajátforrás-határozatba foglalt ideiglenes és kivételes felhatalmazás által lehetővé tett pénzügyi támogatást juttat a válsággal összefüggő szakpolitikai intézkedéseknek. Tekintettel a válság kiterjedtségére és az általa okozott társadalmi és gazdasági hatások mértékére, uniós szintű összehangolt fellépéssel megfelelőbben biztosítható, hogy elegendő forrást mozgósítanak hatékony fellépések generálásához és a Covid19-válság közvetlen társadalmi és gazdasági hatásának enyhítéséhez.

Az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz végrehajtását a szubszidiaritás elve támasztja alá. A COVID-19-világjárvány globális dimenziója és gazdasági és társadalmi hatásainak mértéke miatt az Unió az egyes tagállamoknál alkalmasabb arra, hogy olyan célzott uniós szakpolitikákkal kezelje a válságot, amelyek megvalósítását a sajátforrás-határozatba foglalt, az uniós költségvetés kiegészítése céljából történő hitelfelvételre vonatkozó kivételes felhatalmazás révén mozgósított nagy mennyiségű forrás teszi lehetővé.

A kiegészítő külső címzett bevételeknek a javasolt jogi aktus útján történő elosztása biztosítani fogja, hogy a tagállamok eltérő önálló forrásbevonási képessége ne veszélyeztesse a tervezett uniós válaszintézkedések végrehajtását.

Válsághelyzet idején kizárólag a tagállamok közötti szolidaritás szellemében fogant, összehangolt fellépés biztosíthatja, hogy hatékonyan használják fel a vonatkozó pénzügyi eszközöket, hogy azok hatékony uniós fellépéseket generálhassanak a leginkább érintett területeken vagy ágazatokban.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

Amikor az Unió egy évtizeddel ezelőtt súlyos pénzügyi válsággal szembesült, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 122. cikke szerinti jogalap lehetővé tette, hogy az Unió pénzügyi támogatást nyújtson azon tagállamok számára, amelyek valamely általuk nem befolyásolható rendkívüli esemény következtében nehézségekkel szembesülnek. Az Unió a 122. cikk (2) bekezdése alapján fogadta el az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM) létrehozásáról szóló, 2010. május 11-i 407/2010/EU tanácsi rendeletet. Ez az eszköz uniós pénzügyi támogatást nyújtott Portugáliának és Írországnak, valamint áthidaló finanszírozást nyújtott Görögországnak back-to-back hitel formájában.

A Bizottság az EUMSZ 122. cikkét alkalmazta jogalapként a tagállamok ideiglenes munkanélküliségi biztosítási rendszereit támogató SURE-mechanizmusra vonatkozó közelmúltbeli javaslatához. E jogalap megfelelőnek tekinthető a tagállamok hatókörén kívül eső rendkívüli esemény esetén, amely a szolidaritás szellemében fogant együttes uniós válaszintézkedést tesz szükségessé, és ezért a Covid19-járvány esetében kialakult konkrét válsághelyzetében is alkalmazható.

1.5.4. Összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

A javasolt Európai Uniós Helyreállítási Eszköz az európai helyreállítási tervhez szükséges kiegészítő pénzügyi eszközöket hozzárendeli azokhoz a szakpolitikai eszközökhöz, amelyek kezelni fogják a válsághelyzet mélyreható társadalmi és gazdasági következményeit. Maga a Helyreállítási Terv is kiterjeszti és elmélyíti a válsághelyzetre adott uniós szakpolitikai válaszintézkedéseket. A válsághelyzetre válaszként tett korábbi kezdeményezések közé tartozik a Covid19-vírus okozta járvány kitörését követő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE-eszköz), a „koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés”, az Európai Unió Szolidaritási Alapjának javasolt kibővítése, a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz reaktiválása és a foglalkoztatást támogató egyéb eszközök, például az Európai Szociális Alap és az InvestEU.

A Helyreállítási Eszköz a válsághelyzet ellensúlyozására és gazdasági fellendülési és helyreállítási folyamat támogatására irányuló, erőteljesebb és szélesebb körű szakpolitikai reagálás alapvető eleme. A Helyreállítási Eszköz a vállalkozások és a beruházások támogatása céljából a kohéziós eszközök, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, valamint az uniós költségvetési biztosítékok kibővítése felé csatornázza be a támogatást.

A Helyreállítási Eszköz a hagyományos költségvetéssel azonos szintű átláthatósággal, elszámoltathatósággággal és ellenőrzéssel rendelkezik.

A Helyreállítási Eszköz alapján elosztásra kerülő igen jelentős pénzügyi eszközök szükségessé teszik a Bizottság e forrás igazgatására és kezelésére szolgáló belső

kapacitásának komoly mértékű megerősítését. Több kritikus fontosságú ügymenetet jelentősen korszerűsíteni kell, nevezetesen az alábbiakat: a különböző szakpolitikákhoz rendelt eszközök elosztásával és használatával kapcsolatos elszámolás és beszámolás; a tagállamokba/tagállamokból és a kedvezményezett szakpolitikákhoz irányuló valamennyi kifizetés és átutalás igazgatása és egyeztetése; a hitelmegállapodások megkötése és annak biztosítása, hogy szükség esetén és a legkedvezőbb feltételek mellett valamennyi eszköz rendelkezésre álljon; a szükséges informatikai támogatás lehetővé tétele. E kapacitásnak a helyreállítási terv végrehajtásához szükséges határidőn belüli kiépítése elengedhetetlen a helyreállítási terv célkitűzéseinek megvalósításához.

1.6. Időtartam és pénzügyi hatás

X A javaslat/kezdeményezés **határozott időtartamra** vonatkozik

– X Pénzügyi hatás a rendelet hatálybalépésétől a hitelek lejáratáig, több többéves pénzügyi keret átfedésével; 2028 előtt nem terveznek lejáratot.

☐ A javaslat/kezdeményezés **határozatlan időtartamra** vonatkozik

– beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig

– azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)[8]

X Bizottság általi **közvetlen irányítás**

– X a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

X **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

X **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

– X az EBB és az Európai Beruházási Alap

– ☐ az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 208. és 209. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

– ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

– ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

– *Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.*

[8] Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság BudgWeb oldalán: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_hu.html

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Az e javaslat keretében pénzügyi támogatásban részesülő intézkedésekről rendszeresen jelentést kell tenni.

A Bizottság 2023. március 31-ig jelentést nyújt be a Tanácsnak az Eszköz végrehajtása terén elért eredményekről, valamint a 3. cikk (2) bekezdésével összhangban elkülönített források felhasználásáról.

2.1.1. Felismert kockázat(ok)

Az eszköz igazgatása során felmerülő kockázatok kezeléséhez a Bizottság pénzügyi igazgatási kapacitásának fejlesztésére szolgáló, jelentős beruházásokra van szükség. Az e szakpolitikához kapcsolódó igazgatási kiadásokat ez a beruházás magyarázza, amely többek között a nemzeti közigazgatásból származó szakképzett személyzet felvétele révén valósul meg. A támogatási szolgáltatások, például a számvitel, a back-office és célzott informatikai támogatás szintén megnövelt személyzeti erőforrásokat tesznek szükségessé.

A Helyreállítási Eszköz azon alapul, hogy a Bizottság a sajátforrás-határozat által biztosított felhatalmazás alapján nagy mennyiségű hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bocsát ki a nemzetközi tőkepiacokon. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-kibocsátás hirtelen növekedése egy olyan időszakban, amikor más államok és intézmények valószínűleg széles körben folyamodnak a tőkepiacokhoz, magában hordozza az Unió rendelkezésére álló hitelfeltételek romlásának kockázatát. E kockázatot egy új adósságkezelési stratégia megvalósításával fogják kezelni, amely segíti, hogy az Uniót a rendelkezésre álló legjobb feltételekkel jusson hitelhez, ugyanakkor pedig megőrizze rendkívül magas hitelminősítését.

2.1.2. A működő belső kontrollrendszerrel kapcsolatos információk

Az Európai Bizottság jelenlegi belső kontrollrendszerét annak biztosítására használják, hogy az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz keretében rendelkezésre álló forrásokat helyesen és a megfelelő jogszabályokkal összhangban használják fel.

A jelenlegi rendszer felépítése a következő:

1. A belső kontrollcsoportok a hatályos adminisztratív eljárásoknak és jogszabályoknak való megfelelésre összpontosítanak. E célból a Bizottság belső ellenőrzési keretrendszerét használják.

2. Az éves ellenőrzési tervek részeként külső auditorok fogják ellenőrizni az ezen eszköz keretében odaítélt támogatásokat és szerződéseket.

3. Az általános tevékenységek értékelését külső értékelők végzik.

Az elvégzett tevékenységeket az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék auditálhatja.

2.1.3. Az ellenőrzések költsége és haszna, a várt hibaarány értékelése

Nincs adat.

2.2. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

Az uniós pénzügyi források felhasználása során maximális átláthatóságot és megfelelő nyomon követést kell biztosítani. A tagállamok, más kedvezményezettek és a Bizottság jelentéstételi kötelezettségei alkalmazandók.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenleg nincsenek költségvetési sorok
-
- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében

3.2. A kiadásra gyakorolt becsült hatás

A javaslatnak nincsenek kiadásokat érintő vonzatai. A költségvetési eljárás során p. m. bejegyzéssel ellátott költségvetési sort fognak létrehozni.

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete		

Főigazgatóság: Költségvetési Főigazgatóság			**2020. év**	**2021. év**	**2022. év**	**2023. év**	**2024. év**	**2025. év**	**2026. év**	**2027. év**	**ÖSSZESEN**
• Operatív előirányzatok											
	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)									
	Kifizetési előirányzatok	(2)									
A Költségvetési Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=1+3									
	Kifizetési előirányzatok	=2+3									

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)									
	Kifizetési előirányzatok	(5)									
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN		(6)									
A (2. fejezetéhez tartozó) előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=4+ 6									
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6									

A többéves pénzügyi keret fejezete	**7**	„Igazgatási kiadások”

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2020. év	**2021.** év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**2026.** év	**2027.** év	**ÖSSZESEN**
Költségvetési Főigazgatóság										
• Humánerőforrás		0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
• Egyéb igazgatási kiadások										
Költségvetési Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

A többéves pénzügyi keret **5. FEJEZETÉHEZ (2020) és 7. FEJEZETÉHEZ (2021-2027) tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2020. év	**2021.** év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**2026.** év	**2027.** év	**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi kerethez **tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
	Kifizetési	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

	előirányzatok									

3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

– **X** A javaslat/kezdeményezés a 2020–2027-es költségvetési években alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után: kamatfizetés a fenti táblázatban foglaltak szerint

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összegzés

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

– X A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2020. év [9]	**2021.** év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**2026.** év	**2027.** év	**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret 5. (2021-től 7.) FEJEZETE									
Humán erőforrás	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
Egyéb igazgatási kiadások									
A többéves pénzügyi keret 5. (7.) FEJEZETÉNEK részösszege	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
Az 5. FEJEZETBE bele nem tartozó előirányzatok[10]									
Humán erőforrás									
Egyéb igazgatási jellegű kiadások									
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege									
ÖSSZESEN	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

2020: 10 álláshely 6 hónapra, 5 END 3 hónapra. 2021-től kezdve: 18 álláshely és 8 END. A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

9 Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve.

10 Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.2. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

– **X** A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	2020. év	**2021.** év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**2026.** év	**2027.** év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)									
XX 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)	10	18	18	18	18	18	18	18	8 AD, 10 AST
XX 01 01 02 (a küldöttségeknél)									
XX 01 05 01 (közvetett kutatás)									
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)									
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve[11]									
XX 01 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)	5	8	8	8	8	8	8	8	8 END
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT és JED a küldöttségeknél)									
XX 01 04 **yy** [12] - a központban									
XX 01 04 **yy** [12] - a küldöttségeknél									
XX 01 05 02 (AC, END, INT közvetett kutatásban)									
10 01 05 02 (AC, END, INT közvetlen kutatásban)									
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)									
ÖSSZESEN	15	26	26	26	26	26	26	26	

A **Költségvetési Főigazgatóság** az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátása, hiteladminisztráció és számvitel, törlesztés.
Külső munkatársak	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátása, hiteladminisztráció és számvitel,

[11] AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JED=küldöttségi pályakezdő szakértő.

[12] Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

	törlesztés.

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

– **X** A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi és a javasolt következő többéves pénzügyi kerettel.

– ☐ A javaslat/kezdeményezés miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása.

– ☐ TA javaslat/kezdeményezés miatt szükség van a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

– A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

– X A javaslat/kezdeményezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

Nincs társfinanszírozás; mindazonáltal az egyedi uniós programok esetében a költségvetési biztosítékokra történő tartalékképzés írható elő a tagállamok által tett önkéntes kötelezettségvállalások összegéig, biztosítva az Unió által felvett hitelek törlesztését.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

– ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

– **X** A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

– X a címzett bevételekre (a bevételi költségvetési sort meg kell határozni)

A végrehajtási időszak alatt, a hitelfelvételi műveletekből származó bevételekből 537,4 milliárd EUR (2018-as árakon) a tagállamoknak nyújtott vissza nem térítendő támogatásokra és költségvetési biztosítékokra szolgáló külső címzett bevételnek minősül.

millió EUR (kerekítve)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	összesen	2027 után[13]
2018-as változatlan árakon	35,0	84,5	111,8	112,5	74,5	34,4	17,9	480,7	19,3
folyó árakon	37,1	91,5	123,5	138,0	85,6	40,3	21,4	537,4	23,1

[13] Az átszámítási különbözeteket is beleértve.